

Piraterne vender tilbage i skyggen af Houthi-angreb

Mens Houthi-oprørernes angreb mod skibe i Det Røde Hav stjæler opmærksomheden, er piraterne vendt tilbage ved Somalias kyst.

Den danske kommandørkaptajn Kjeld Gaard-Frederiksen er udstationeret til Kenyas flådehovedkvarter, hvor Danmark støtter Kenyas indsats mod pirateri med mere. Han forudså for et år siden, da Søfartens Ledere sidst talte med ham, at pirateriet ud for Somalia ville genopstå. I dag kan han konstatere, at det er sket.

TEKST: MORTEN BONDE PEDERSEN | FOTOS: TOBIAS ROED JENSEN OG ANDERS FRIDBERG/FORSVARET SAMT COLOURBOX

Den danske kommandørkaptajn Kjeld Gaard-Frederiksen sagde det for et år siden, da Søfartens Ledere interviewede ham i den kenyanske havneby Mombasa: Pirateriet kan genopstå ud for Somalia, og det vil genopstå. Det vil ske i det øjeblik, pirateri igen bliver den mest lukrative forretningsgren for de kriminelle ledere i Somalia.

Kjeld Gaard-Frederiksen er udstationeret til Kenyas flådehovedkvarter, hvor Danmark støtter Kenyas indsats mod pirateri, smugling og anden maritim kriminalitet langs Østafrikas kyst, og han kan i dag konstatere, at det triste er sket.

På tre måneder, fra november sidste år til og med januar i år, har der været flere tilfælde af pirateri, end på noget andet tidspunkt de seneste seks år, meddeler det førende internationale finans- og businessmedie CNBC. Angrebene er blandt andet mundet ud i kidnapninger med krav om løsesum og overtagelse af både

skib og besætning, skriver CNBC på baggrund af oplysninger fra Royal United Services Institute (RUSI), der er en uafhængig tænketank.

Piraterne var væk, før Houthi-angrebene begyndte

Pirateriet ud for Somalias kyst toppede i 2010 og 2011. I løbet af de to år var der 415 angreb, og i 80 tilfælde lykkedes det piraterne at kapre skibe. Efterfølgende blev sikkerheden skærpet, så antallet af angreb faldt drastisk.

Siden 2018 har der ikke været et eneste kapringsforsøg. Altså ikke, før krigen i Gaza brød ud, og Houthi-oprørerne begyndte at beskyde skibe i Rødehavet og Adénbugten. Siden da har der været flere pirat-angreb mod både handelsskibe og fiskefartøjer ud for Somalias kyst.

Det britiske sikkerhedsfirma Dryad Global, der blandt andet rådgiver fagfolk i den maritime sektor, vurderer, at den

øgede opmærksomhed på Houthi-angrebene har skygget for truslen fra somaliske pirater.

Den vurdering deler Kjeld Gaard-Frederiksen i dag.

"Jeg tror ikke, der er nogen direkte sammenhæng mellem Houthi-problematikken og den øgede aktivitet fra piraterne, men pirateriet kan få lov til at udvikle sig i skyggen af Houthi-angrebene. Dertil kommer, at de internationale styrker har flyttet al deres fokus nordpå til Rødehavet og Adénbugten og dermed de militære enheder, hvilket efterlader østkysten af Afrika åben", siger han til Søfartens Ledere.

Svækket sikkerhed åbner muligheder for pirater

Da Kjeld Gaard-Frederiksen for et år siden sagde, at pirateriet ville tage til, var der ingen, som kunne forudse, at Houthierne ville begynde at rette angreb mod vestli-

ge skibe. I stedet var det de svækkede sikkerhedsforanstaltninger, som gav ham anledning til bekymringer. Og den svækkede sikkerhed skal stadig ses som en del af forklaringen på pirateriets genopblussen, mener han.

”Skibsfarten har slækket på det, man kalder Best Management Practice, og skibene sejler nu igen tættere på Somalias kyst. Brugen af bevæbnede vagter ombord er også vigende. Det er jo helt naturligt i takt med at angrebene er blevet færre og færre,” siger han.

Kommandørkaptajnen forklarer, at de kriminelle bander, som stod bag pirateriet, fortsat er aktive. Men da sikkerhedsforanstaltningerne til søs blev skærpet, valgte de kriminelle andre aktiviteter som for eksempel smugling.

”Når balancen nu begynder at tippe i takt med, at verdens fokus flytter sig, så kan man godt regne med, at de kriminelle ledere vil benytte muligheden og satse mere på pirateriet,” tilføjer han.

Det er i sagens natur uvist, hvor længe piraterne kan operere i skyggen af

Houthi-oprørernes angreb i Rødehavet. Søfartens Ledere har spurgt to danskere med indsigt i konflikten i Yemen om, hvor længe de tror den vil vare ved. Peter Viggo Jakobsen, der er lektor ved Forsvarskademiet, forudser, at Huthierne vil blive tvunget til at indstille angrebene om cirka 10 måneders tid, mens Frederikke Bruhn Jacobsen, der er fuldmægtig i Udenrigsministeriet, tror, de vil fortsætte længere ud i fremtiden. ■

PIRATERIET ER STEGET PÅ VERDENSPLAN

Antallet af piratangreb steg sidste år på verdensplan. På de hyppigst benyttede sejlruiter fandt 120 angreb sted, mod 115 i 2022. Det viser den årlige Piracy and Armed Robbery Report fra det internationale maritime bureau (IMB), som er en division under det internationale handelskammer.

Af de 120 angreb lykkedes det i 105 tilfælde piraterne at borde skibe. Alt i alt blev 73 besætningsmedlemmer på verdensplan taget som gidsler og 14 kidnappet.

Piratangrebene var igen i 2023 koncentreret omkring nogle hotspots rundt i verden, blandt andet Malaccastrædet og Singaporestrædet, hvor 37 angreb fandt sted, det indonesiske øhav (18 angreb) og Guineabugten på vestkysten af Afrika, hvor tre ud af de fire kapringer i verden fandt sted sidste år.

I Guineabugten er det de seneste år lykkedes at nedbringe pirataktiviteten, i hvert fald frem til 2023, hvor nedgangen blev afløst af en ganske lille stigning. I 2023 blev der registreret 22 angreb mod 19 i 2022. Så sent som 2020 fandt der til sammenligning 81 angreb sted.

Katja Lindskov Jacobsen, der er seniorforsker ved Center for Militære Studier, hæfter sig ved, at niveauet af pirataktivitet i Guineabugten stadig er lavt set i historisk perspektiv.

”Når antallet af angreb er faldet de seneste år, skyldes det en kombination af, at flere landes flådefartøjer har været til stede i området samtidig med, at de kriminelle netværk har prioriteret andre kriminelle aktiviteter, ikke mindst olietyveri. De kriminelle netværk ved Guineabugten vurderer risici og mulige gevin-

Særligt tæt på kysten er trafikken tæt i Guineabugten på vestkysten af Afrika, hvor små fiskefartøjer sejler rundt mellem de store fragtskibe. Det er et af de steder i verden, hvor der foregår flest piratangreb.

ster og prioriterer på den baggrund mellem pirateri og andre kriminelle aktiviteter, lidt på samme måde som vi ser det hos netværkene i Somalia,” siger Katja Lindskov Jacobsen.

Hun mener ikke, at det har nogen væsentlig betydning for situationen i Guineabugten, at flere rederier har valgt at sejle syd om Afrika og op langs Afrikas vestkyst som følge af uroen i Det Røde Hav.

”Uanset at der sejler flere skibe gennem Guineabugten pga. ændrede sejlruiter, var der allerede inden da masser af skibstrafik i Guineabugten. Heraf går meget tættere på land, så det er muligt for piraterne at angribe. Det er ikke sådan, at piraterne kiggede ud over et tomt hav og ventede på skibe, som de kunne angribe, før mange rederier begyndte at sejle syd om Afrika,” forklarer Katja Lindskov Jacobsen. ■

Et andet af de steder i verden, hvor der foregår mange piratangreb er Malaccastrædet mellem den Malajiske Halvø og den indonesiske ø Sumatra. Det forbinder Det Indiske Ocean med Det Sydkinesiske Hav og er den korteste søvej mellem Kina og Indien og videre til Mellemosten og Europa. Det gør det til et af verdens vigtigste forbindelsesled for skibe på linje med Suez-kanalen og Panama-kanalen.

